

Mermelstein Ignác

A képen az öcsém, Mermelstein Ignác látható.

Az öcsém 1926-ban született Huszton. Mind a hármunknak, nekem és a két testvéremnek magyar és jiddis az anyanyelvünk, és természetesen ruszinul is tudtunk. Romániában magyarul beszéltünk. Huszton kevesen beszéltek magyarul, ezért meg kellett tanulni a ruszin nyelvet is. Ruszin iskolába jártunk mind a hárman.

A testvéreim zsidó iskolába is jártak [Valószínűleg héderről van szó, nem arról, hogy zsidó elemi iskolába jártak volna. -- A szerk.]. A zsidó iskola fél napig tartott, vagy délelőtt, vagy délután. Kötelező volt a mi családukban, apukám ragaszkodott hozzá. A felmenőim között voltak kántorok, tanítók. Ott volt Huszton a zsidó iskola, oda járt a két fiú. Apám is tanult, és azt akarta, hogy tanuljanak a fiúk is héberül. Megtanultak imádkozni. Sőt én is tudok imádkozni, csak sajnos nem értek belőle semmit.

1942-ben feljöttem Pestre. Az öcsémet, aki 16 éves volt, magammal hoztam. Kivettünk egy hónapos szobát a Dob utcában, ott laktunk egy hónapig. Aztán találtunk egy jobbat a Kossuth Lajos utcában, a volt Úttörő Áruház mellett. Az öcsémmel nem bírtam. Mindig fölugrált a mozgó villamosra. Elküldtem Dezső bácsihoz, aki Dombóváron volt kántortanító. És a saját tíz gyereke mellé odafogadta az öcsémet. Ott akkor még lehetett tanulni, nem kérdezték, hogy zsidó vagy keresztény. Az öcsémet villanyszerelőnek íratta be a nagybátyám.

A felszabadulás Theresienstadtban érte. Hazajött, majd 1945-ben a bátyámmal együtt elment Magyarországról. Úgy érezték, nekik itt semmi keresnivalójuk nincs. Ha egy ország képes a lakosságából nem tudom, hány százezer ártatlan embert meg gyereket kiirtani, akkor nekik itt nincs keresnivalójuk. Kell nekik egy új haza, amely befogadja őket! Nekik is fáj, hogy el kellett menni, itt hagyni a barátokat, és mondom, mi nagyon összetartottunk. Persze nagyon nem volt, azt nem volt nehéz itt hagyni. Ami volt, azt széthordták, nem volt mit siratni. Auschwitzban volt mit siratni.

Elmentek Csehszlovákiába, ott voltak egy darabig. Utána Franciaországba mentek, a bátyám ott maradt öt-hat évig, az öcsém Izraelbe ment. Először mint villanyszerelő dolgozott. Később átképezte magát szabónak. Aztán ő is Los Angelesbe ment. Los Angelesben a legelegánsabb negyedben volt neki üzlete. Egy eladója is volt. Három fia van az egyiknek, a másiknak kettő. És egyik gyerek se lett szabó.